

Del bressol al campus

El 22 de maig es va celebrar una jornada de vaga històrica dins la comunitat educativa que aglutinava tots els cicles formatius: des de l'escola bressol fins a les universitats. El motiu de la mobilització no era altre que protestar contra les retallades en educació aprovades pels governs espanyol i català. Malgrat que aquestes retallades es concreten de manera diferent en cada un dels cicles formatius totes tenen el comú denominador de posar en perill la qualitat del sistema públic d'ensenyament. Les conseqüències socials d'aquestes retallades també tenen un comú denominador: el fracàs escolar. Segons l'últim informe del Consell Econòmic i Social de Catalunya, el 31,9% de graduats de l'ESO no acaben els estudis postobligatoris. Es tracta d'una xifra elevada, i preocupant, si es compara amb la mitjana europea, que se situa en el 15,2%. De fet, davant d'aquesta realitat, una de les primeres mesures educatives que va aprovar l'actual govern de la Generalitat a l'inici del seu mandat va ser un acord marc per lluitar contra el fracàs escolar. Amb aquest acord, el febrer del 2011, la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, va afirmar textualment: "L'educació tindrà un rang especial en les preocupacions del Govern. Entenem l'educació com a aposta de país, com un avançament del futur". Al cap d'un any i mig d'aquestes declaracions sembla oportú preguntar on queda el rang especial de l'educació entre les preocupacions del Govern. Un recorregut per tot el sistema educatiu dona algunes pistes sobre les condicions amb què, molt probablement, s'iniciarà el curs escolar 2012-2013.

L'etapa 0-3 anys coberta per les escoles bressol és una etapa no obligatòria en què coexisteixen una oferta pública de copagament amb una oferta privada. La reducció de les subvencions de la Generalitat ha provocat l'augment de taxes en molts municipis, juntament amb un augment de les ràtios d'alumnes per aula. La conseqüència és doble: algunes famílies hauran de renunciar a portar els seus fills a l'escola bressol perquè no podran sufragar-ne el cost i algunes escoles bressol tindran dificultats per atendre els seus infants en condicions pedagògiques òptimes. A més, en aquells barris on hi ha una concentració elevada de població amb dificultats socioeco-

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

del febrer del 2011, "la detecció precoç dels trastorns d'aprenentatges, una revisió de les metodologies i la potenciació de la lectura".

L'etapa de secundària dins del sistema públic també començarà amb més alumnes a les aules, menys professors a les pissarres i pocs ordinadors a les taules. El cicle de secundària obligatòria és clau per treballar contra el fracàs escolar i el baix rendiment acadèmic. Obviament, la feina prèvia de l'escola bressol i la primària és important, però durant la secundària també cal garantir les condicions pedagògiques perquè l'alumnat, tot i travessar una etapa complexa del cicle vital, no perdi la motivació.

Entrant en l'etapa postobligatòria, moment en què el 31,9% dels alumnes a Catalunya abandonen els estudis, el curs iniciarà amb un augment de les taxes de la formació professional. Així doncs, a l'estigma social que durant molts anys ha arrossegat la formació professional en el context català i espanyol s'hi afegirà un augment del seu cost econòmic. Si tenim en compte que la voluntat de seguir formant-se des d'un vessant més pròxim a la pràctica professional està relacionada, en part, amb les condicions socioeconòmiques de l'alumnat, la pujada de les taxes sembla que busqui l'efecte contrari a la reducció del fracàs escolar.

Finalment, s'arriba a la universitat. Durant les properes setmanes s'ha de debatre l'aplicació a Catalunya del decret llei elaborat per l'Estat i que perme- trà a les autonomies

la pujada de les taxes universitàries fins al 66% del preu actual. Segons un estudi de l'Observatori del Sistema Universitari, a Catalunya aquest decret llei es podria aplicar sense modificar els preus actuals, ja que l'estimació del govern de la Generalitat sobre el cost dels estudis cobert pels alumnes està calculada a la baixa. És a dir, els estudiants paguen més del que la Generalitat reconeix. El reconeixement d'aquesta diferència permetria l'aplicació del decret sense augmentar el preu de la matrícula.

En definitiva, el curs 2012-2013 pot iniciar-se com una llarga travessia del desert per a tots els agents educatius que acompanyen la ciutadania des del bressol fins al campus universitari. És contradictori assumir el compromís públic per lluitar contra el fracàs escolar alhora que es dificulta l'accés a l'educació amb l'augment de les taxes i s'empitjoren les condicions d'aprenentatge amb l'augment de les ràtios. Tot plegat és permetre que ploqui sobre mullat.

SUSANA SUBIRANA

nòmiques és possible que hi perilli la continuïtat d'escoles bressol públiques pel fals argument de la falta de demanda.

L'etapa d'infantil i primària a l'escola pública arrossegat el dèficit que suposa, en comparació amb l'escola concertada, la desaparició de la sisena hora. A més, molts centres iniciaran el curs amb unes aules amb més alumnes i menys professorat. Aquest augment de la ràtio i la disminució de recursos addicionals per subvencionar projectes educatius estratègics dificultaran que es reforci, tal com preveia l'acord marc contra el fracàs escolar

A l'estigma social que la formació professional ha arrossegat durant molts anys ara s'hi afegeix un augment del seu cost econòmic